

Sygn.akt III AUa 1810/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Jolanta Kazberuk (spr.)

Sędziowie: SA Bohdan Bieniek

SA Piotr Prusinowski

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 maja 2014 r. w B.

sprawy z odwołania E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę

na skutek apelacji wnioskodawczyni E. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łomży III Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 12 września 2013 r. sygn. akt III U 483/13

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1810/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 25 kwietnia 2013 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), odmówił przyznania E. S. prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 23 kwietnia 2013 r. nie stwierdziła u niej niezdolności do pracy.

E. S. odwołała się od powyższej decyzji i wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie renty. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że choruje na cukrzycę, ma bóle kręgosłupa, głowy, ma problemy ze słuchem. Podała też, że jest po operacji ginekologicznej.

Sąd Okręgowy w Łomży po rozpoznaniu powyższego odwołania, wyrokiem z dnia 12 września 2013 roku odwołanie to oddalił. Z ustaleń Sądu pierwszej instancji wynika, E. S. urodziła się (...), nie ma wyuczonego zawodu, w latach 1986-1998 pracowała jako salowa. Natomiast od 21.09.2009 r. wnioskodawczyni pracowała jako operator maszyn intrologatorskich. W okresie od 18.04.2012 r. do 12.04.2013 r. przyznano jej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego.

Sąd Okręgowy wskazał, iż zgodnie z art. 57 ust.1 w/w ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli został uznany za niezdolnego do pracy, ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

niezdolność do pracy powstała w okresie wymienionym w art. 57 ust. 1 pkt 3 w/w ustawy lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Sąd I instancji stwierdził, że sporna w niniejszej sprawie była okoliczność czy wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy. Wskazał, że w myśl art. 12 w/w ustawy niezdolna do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Sąd I instancji kwestie niezdolności do pracy zweryfikował na podstawie opinii biegłych z zakresu medycyny pracy, neurologii, ortopedii, diabetologii, psychiatrii oraz psychologii. Biegli powyższych specjalności rozpoznali u odwołującej: zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowo – krzyżowego w przebiegu dyskopatii L5-S1; zespół bolesnego barku po stronie prawej, cukrzycę typu 2, stan po strumektomii; zaburzenia depresyjne i lękowe w wywiadzie. W ocenie biegłych wnioskodawczyni jest zdolna do pracy.

Uzasadniając swoje stanowisko biegli wskazali, że cukrzyca jest dobrze wyrównana lekami doustnymi, a przebyta w 1991 r. strumektomia jest dobrze wyrównana substytucyjnie. Biegli nie stwierdzili u odwołującej ograniczenia funkcji ruchowej, a jej stan psychiczny ocenili jako ustabilizowany. Nadto biegli wskazali, że rozpoznane u odwołującej deficyty poznawcze przejawiają się głównie w zakresie organizacji percepcji wzrokowo – przestrzennej oraz pamięci świeżej i odporności na dystraktory (czynniki rozpraszające). Zdaniem biegłych deficyty rodzaj i stopień nasilenia tych deficytów nie ogranicza w stopniu istotnym zdolności do pracy zgodnie z dotychczasowym doświadczeniem i kwalifikacjami. Badanie obrazowe mózgu nie potwierdza zmian w obrębie struktury i funkcji mózgu. W konkluzji biegli stwierdzili, że wnioskodawczyni może wykonywać prace zgodną z dotychczasowym doświadczeniem i kwalifikacjami, chyba że wyniki pełniejszego badania funkcji poznawczych wniosą coś innego.

E. S. nie zgodziła się z opinią biegłych wskazując, że z uwagi na swoje choroby nie może pracować.

Sąd Okręgowy uznał powyższą opinię za wiarygodną. Zdaniem Sądu I instancji biegli jednoznacznie wskazali obraz kliniczny z jednorazowego badania i uwzględnili badania dodatkowe. Wnioski opinii i ich uzasadnienie nie budzą zastrzeżeń stąd mogły stanowić podstawą rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy uznał, iż skoro wnioskodawczyni nie jest osobą niezdolną do pracy to nie spełnia przesłanki uzyskania prawa do renty określonej w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

E. S. zaskarżyła powyższy wyrok apelacją w całości, zarzucając mu błędne ustalenia faktyczne które miały wpływ na treści wyroku, polegające na stwierdzeniu, że odwołująca jest zdolna do pracy. Skarżąca wniosła o dopuszczenie dowodu opinii innej komisji lekarskiej na okoliczność ustalenia niezdolności odwołującej do pracy.

W uzasadnieniu apelacji wskazała, że zapadłe rozstrzygnięcie jest niesłuszne, gdyż zostało oparte na wypaczonych wynikach badania przeprowadzonego nieprawidłowo. Apelująca podkreśliła, że badanie trwało krótko i zostało przeprowadzone powierzchownie, nie zostało też przeprowadzone badanie w zakresie okulisty, laryngologa i reumatologa. Nadto wskazał, że badanie ograniczyło się do zewnętrznych oględzin ciała i od początku było nastawione na potwierdzenie wcześniejszego orzeczenia ZUS. W tej sytuacji trudno zdaniem skarżącej było uznać wynik badania za wiarygodne

Wskazując na powyższy zarzut wnioskodawczyni domagała się zmiany zaskarżonego wyroku, ustalenia niezdolności do pracy i przyznania prawa do renty.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Rozpoznając niniejszą sprawę Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwie zastosował przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Sąd Apelacyjny w całości podziela i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne oraz wykładnię przepisów.

Zgodnie z art. 57 ust 1 w/w ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1) jest niezdolny do pracy;

2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Pojęcie niezdolności do pracy i jej rodzaje zdefiniowane zostały w art. 12 cytowanej ustawy. W myśl powołanych przepisów niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy zaś częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył oceny stanu zdrowia E. S., w szczególności czy stwierdzone schorzenia powodują niezdolność do pracy, a tym samym, czy może skutecznie żądać od organu rentowego renty z tego tytułu. Przedstawione zarzuty apelacyjne sprowadzały się w istocie do kwestionowania dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, w świetle których wnioskodawczyni jest osobą zdolną do pracy zgodnie ze swoimi kwalifikacjami.

Z przeprowadzonego przez Sąd Okręgowy dowodu w postaci opinii zespołu biegłych lekarzy sądowych z zakresu neurologii, medycyny pracy, ortopedii, psychiatrii, psychologii, diabetologii (k. 14-18) wynika, że rozpoznane u wnioskodawczyni schorzenia nie czynią jej niezdolną do pracy. Sąd II instancji podziela dokonaną przez Sąd Okręgowy ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. Podkreślić należy, że opinia została wydana przez biegłych lekarzy o specjalnościach adekwatnych do zgłaszanych przez wnioskodawczyni schorzeń. Nadto powyższa opinia została sporządzona przez specjalistów, posiadających gruntowną wiedzę z zakresu swoich specjalności oraz długoletnie doświadczenie zawodowe. Podstawą jej wydania były dowody obiektywne, dokumentacja lekarska oraz badanie wnioskodawczyni. Wbrew zarzutom apelacji, analiza treści opinii wskazuje, że przedmiotowe badanie wnioskodawczyni zostało przeprowadzone dokładnie i wszechstronnie. Pomimo, że odwołująca nie została objęta badaniem przedmiotowym przez biegłego lekarza okulistę, to w ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest to okoliczność mogąca podważyć dokonaną przez Sąd i instancji ocenę opinii zespołu biegłych. Należy zauważyć, iż z treści sporządzonej opinii wynika, że badanie przedmiotowe odwołującej dotyczyło również schorzeń narządu wzroku. Biegli stwierdzili bowiem u wnioskodawczyni zez obu oczu (k. 16). W składzie zespołu biegłych był biegły z zakresu medycyny pracy, który nie uznał skarżącej za niezdolną do pracy także z powodu wszystkich schorzeń rozpoznanych u wnioskodawczyni i wynikających z dołączonej przez nią dokumentacji medycznej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji prawidłowo ocenił opinię biegłych jako w pełni wiarygodną, gdyż jest logiczna, jasna, spójna i wyczerpująca. Biegli w sposób szczegółowy wyjaśnili, z jakich względów nie uznają wnioskodawczyni za osobę niezdolną do pracy, w pełni uwzględniając posiadane przez nią kwalifikacje zawodowe. Warto podkreślić, że argumentacja zawarta w opinii biegłych została oparta na kompleksowej dokumentacji medycznej. W ocenie Sądu Apelacyjnego wskazane okoliczności pozwalają na uznanie wiarygodności dowodu z opinii powyższych biegłych sądowych, a zatem oparte na tym dowodzie rozstrzygnięcie jest prawidłowe. Podkreślić przy tym

należy, iż z dokumentacji medycznej ZUS wynika, że zarówno wada wzroku (istniejąca od dzieciństwa) jak i osłabienie słuchu powodują jedynie lekki stopień niepełnosprawności (k. 90 akt ZUS) i nie stanowią przeciwwskazań do wykonywania przez skarżącą pracy operatora maszyn introligatorskich tj. pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami.

Odnosząc się natomiast do nowej dokumentacji medycznej dołączonej do apelacji stwierdzić należy, iż Sąd w postępowaniu odwoławczym dokonuje oceny materiału dowodowego według stanu na dzień wydania zaskarżonej decyzji. Pogorszenie stanu zdrowia po dacie wydania decyzji uprawnia do wystąpienia z nowym wnioskiem do organu rentowego.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy ocenił zgromadzony w sprawie materiał dowodowy zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 233 § 1 k.p.c. oraz dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych. Podniesione w apelacji zarzuty oraz okoliczności nie były w stanie podważyć stanowiska Sądu Okręgowego.

Za niezasadny należało uznać wniosek wnioskodawczynie o powołanie nowego zespołu biegłych lekarzy. W ocenie Sądu Apelacyjnego wydana w sprawie opinia była wyczerpująca i dostarczyła niezbędnych wiadomości specjalnych z zakresu medycyny, mogących stanowić podstawę do stanowczego rozstrzygnięcia. Podkreślić należy, że należyte i wystarczające wyjaśnienie sprawy czyni samo przez się zbędnym dalsze prowadzenie postępowania dowodowego. W ocenie Sądu Apelacyjnego brak jest podstaw do kwestionowania wniosków biegłych tylko na tej podstawie, iż odczucia skarżącej, co do stopnia zaawansowania występujących u niej schorzeń są odmienne. Stwierdzić nadto należy, że nie uzasadnienia wniosek o powołanie kolejnego biegłego jedynie w sytuacji, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. W orzecznictwie sądowym przyjmuje, iż samo niezadowolenie strony z wymowy dotychczas złożonych opinii nie jest wystarczającą przesłanką dopuszczenia kolejnego dowodu z opinii biegłego (por. między innymi: postanowienie SN z dnia 13 stycznia 2009 r. I UK 283/08 LEX nr 738340; wyrok SN z 4 sierpnia 1999 r., I PKN 20/99, OSNAPiUS z 2000 r., nr 22, poz. 807; wyrok SN: z 19 marca 1997 r., II UKN 45/97, OSNAPiUS z 1998 r. nr 1, poz. 24, z 10 grudnia 1997 r., II UKN 391/97, OSNAPiUS z 1998 r. nr 20, poz. 612; wyrok SN z dnia 17 stycznia 2012 r. I UK 195/11 G. Prawna 2012/49/7 1112659; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. I UK 195/11). Mając powyższe na uwadze, zauważyć należy, że o dopuszczeniu dowodu z opinii innych biegłych nie może decydować wyłącznie wniosek strony lecz zawarte w tym wniosku konkretne uwagi i argumenty podważające słuszność dotychczasowych opinii. Wnioskodawczynie nie wykazała jednak, aby uwzględniona przez Sąd Okręgowy opinia biegłych lekarzy były wadliwa i niewystarczająca.

Odnosząc się do zarzutów zawartych w apelacji i podniesionych na rozprawie apelacyjnej, podkreślić należy, że Sąd Apelacyjny nie kwestionuje konieczności stałego leczenia farmakologicznego, oraz korzystania z konsultacji specjalistycznych przez odwołującą. Zdaniem Sądu Apelacyjnego powyższe okoliczności nie stanowią jednak argumentu przemawiającego za uznaniem jej za osobę całkowicie niezdolną do pracy. Podkreślić należy, że w sprawie o rentę z tytułu niezdolności do pracy podstawę wyrokowania stanowią obiektywne dowody, a nie subiektywne przekonanie odwołującego się o jej niezdolności do pracy.

W konsekwencji uznać należy, że odwołująca nie przeciwstawiła opinii biegłych zarzutów, które mogłyby wpłynąć na jej odmienną ocenę, względnie skutkować decyzją o uzupełnieniu przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania.

Ocena niezdolności do pracy z medycznego punktu widzenia wymaga wiadomości specjalnych i Sąd nie może - wbrew opinii biegłego (biegłych) - opierać ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 191/09, Lex numer 590238). Mając powyższe na względzie ustalenia dotyczące kwestii zdolności wnioskodawczynie do pracy Sąd Okręgowy prawidłowo poczynił opierając się na wnioskach wynikających ze sporządzonej w sprawie opinii zespołu biegłych lekarzy sądowych.

W tym stanie rzeczy prawidłowo Sąd I instancji uznał, iż odwołująca nie spełniła podstawowej przesłanki do nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy wskazanej w art. 57 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a mianowicie nie została uznana przez biegłych za osobę niezdolną do pracy.

Na marginesie wskazać należy, że odwołująca nie spełnia również kolejnego z warunków uprawniających do renty z tytułu niezdolności do pracy, określonym w art. 57 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy: tj. nie legitymuje się pięcioletnim okresem ubezpieczenia w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed powstaniem tej niezdolności

W tym stanie rzeczy apelacja wnioskodawczynie na zasadzie art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.